

SEEING THE WORLD THROUGH NATURE

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 5:

ΠΟΥΛΙΑ ΠΟΥ

ΖΟΥΝΕ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ

Κατεβάστε την εφαρμογή 'Meet the birds'

Για την ολοκλήρωση ορισμένων δραστηριοτήτων θα χρειαστείτε την εφαρμογή 'Meet the birds' για έξυπνα κινητά που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου. Μπορείτε να την κατεβάσετε από το App Store (για συσκευές iOS) ή από το Google Play (για συσκευές Android).

Το έργο χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το παρόν κείμενο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο του συγγραφέα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Εθνικό Γραφείο Erasmus+ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Η αναπαραγωγή του παρόντος εγγράφου διέπεται από την άδεια Creative Commons Attribution-Non-commercial 4.0 International License, <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΠΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝΕ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ

Πλαίσιο: Φέρτε στην τάξη μια ποικιλία ταϊστών πουλιών, φτερά και διάφορα άλλα υπολείμματα που αφήνουν τα πουλιά (π.χ. φτερά) για να τα δουν και να τα αγγίξουν οι μαθητές. Ερωτήσεις για συζήτηση: Ποια πουλιά θα κάνουν χρήση της ταΐστρας; Τα διάφορα είδη τροφής ελκύουν διαφορετικά είδη πουλιών. Ποια πουλιά συναντάτε στην περιοχή σας κατά τη χειμερινή περίοδο, κατά τη θερινή περίοδο και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου; Μπορείτε να σκεφτείτε τρόπους κατασκευής ταΐστρας όπως περιγράφεται στην Ενότητα 3 'Τι τρώνε τα πουλιά;'

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Τι είναι αυτό που σας βοηθά να καταλάβετε ότι υπάρχουν πουλιά στην περιοχή;	Ποια πουλιά κάνουν χρήση της ταΐστρας σας; Ποια πουλιά έρχονται στην Κύπρο τον χειμώνα;
Δραστηριότητες σε εξωτερικό χώρο	Για να ακούσουμε και να δούμε πουλιά χρειάζεται υπομονή, γνώση και λίγη τύχη. Είναι σημαντικό να κοιτάτε και να ακούτε προσεχτικά για να εντοπίσετε ίχνη της παρουσίας πουλιών. Αυτά που συνήθως εντοπίζετε είναι πατημασιές που αφήνουν σε μαλακές επιφάνειες, όπως πάνω στη λάσπη, τη βρεγμένη άμμο ή το χιόνι. Αξίζει τον κόπο να συγκεντρώσετε διάφορα ίχνη που μαρτυρούν την παρουσία πουλιών ή να τα απαθανατίσετε, φωτογραφίζοντας τα. Ένας συλλεκτικός οδηγός θα βοηθήσει. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτόν (Δ1/Α/3) στην Ενότητα 1 'Πώς να γίνετε καλός πτηνοπαρατηρητής'.	Μια ταΐστρα που τοποθετείται σε σημείο από το οποίο μπορείτε εύκολα να την παρατηρείτε από το παράθυρο, θα σας δώσει τη δυνατότητα να κάνετε ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να παρατηρούν και να ακούνε προσεχτικά τα πουλιά που πλησιάζουν την ταΐστρα, ίσως και να ηχογραφήσουν τα κελαηδήματά τους. Χρησιμοποιήστε την εφαρμογή 'Meet the birds', για να βρείτε ηχογραφημένα κελαηδήματα και καλέσματα πουλιών, τα οποία συχνάζουν στην περιοχή σας τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ρωτήστε τα παιδιά: α) Ακούσατε τιτιβίσματα πουλιών; β) Κατά τη γνώμη σας είναι μικρά ή μεγάλα πουλιά; γ) Μπορείτε να προσδιορίσετε το είδος των πουλιών που μόλις ακούσατε; δ) Ποια από τα πουλιά δεν θα μπορούσαν να κάνουν χρήση της ταΐστρας; Επισκεφτείτε τους χώρους διαχείμησης πουλιών (υδάτινα σώματα σε πάρκο, ποταμούς, ακρογιαλιά). Κατά την επίσκεψη, παρατηρήστε και ακούστε τα πουλιά: τι κάνουν, πώς επιβιώνουν; το κάλεσμά του.
Παρατηρήσεις και πειράματα σε εσωτερικό χώρο	Στη Δραστηριότητα Δ5/Β/1 θα βρείτε μια λίστα με διάφορα στοιχεία σε πόλεις και χωριά. Διαβάστε δυνατά την περιγραφή που παραπέμπει σε κάθε φωτογραφία και στη συνέχεια ρωτήστε τους μαθητές ποια στοιχεία πιστεύουν ότι είναι φιλικά για τα πουλιά και ποια όχι. Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν τι μπορεί να γίνει ώστε μια αστική περιοχή να γίνει φιλική για τα πουλιά.	Εάν προσφέρετε στα πουλιά την κατάλληλη τροφή, παρατηρώντας μια ταΐστρα θα κάνετε ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις, αναφορικά με την εμφάνιση, τις προτιμήσεις και τη συμπεριφορά των φτερωτών επισκεπτών.

Εικαστικές ασκήσεις	Δοκιμάστε να κάνετε δημιουργικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας φτερά των πουλιών (π.χ. μάσκες για καρναβάλια, χριστουγεννιάτικα δέντρα: https://www.youtube.com/watch?v=I-S5tyjmF20). Δοκιμάστε να γράψετε / να ζωγραφίσετε με φτερό πουλιού.	Δημιουργήστε ένα άλμπουμ για τα πουλιά που συχνάζουν στην ταϊσάρα σας. Συγκεντρώστε στο άλμπουμ φωτογραφίες, σκίτσα και περιγραφές. Ενθαρρύνετε τα παιδιά να διακοσμήσουν τα παράθυρα της τάξης τους, ώστε να μειώνονται οι προσκρούσεις των πουλιών στο γυαλί (Δ5/Β/4). Συζητήστε με τους μαθητές για το πώς και άτομα με περιορισμένη όραση μπορούν να κτυπήσουν σε γυάλινο παράθυρο, εάν περπατούν πολύ γρήγορα. Στη συνέχεια μπορείτε να στρέψετε τη συζήτηση στο πώς να κάνετε τον κόσμο φιλικότερο για τα πουλιά αλλά και τους ανθρώπους: εάν τα άτομα είναι τυφλά, χρησιμοποιούν την αφή και την ακοή για να συγκεντρώσουν πληροφορίες. Άτομα με περιορισμένη όραση μπορούν επίσης να επωφεληθούν του επαρκούς φωτισμού και των χρωματικών αντιθέσεων.
Γλωσσικές ασκήσεις	Παίξετε παιχνίδι ρόλων (ή διοργανώστε μια μικρή παράσταση), όπου τα παιδιά υποδύονται τα πουλιά που επισκέπτονται την ταϊσάρα σας. Ανατρέξτε στις παρατηρήσεις σας και στις πληροφορίες που συλλέξατε από άλλες πηγές.	
Μαθηματικές ασκήσεις	Εξηγήστε άλλη μια φορά στους μαθητές σας πώς προσδιορίζεται ο χώρος, π.χ., από κάτω, από πάνω, δεξιά, αριστερά. Στο πάρκο, στο δάσος ή στην αυλή του σχολείου, ενθαρρύνετε τους μαθητές να κλείσουν τα μάτια τους και να μετρήσουν τους ήχους που ακούγονται γύρω τους, τους οποίους μπορούν να ξεχωρίσουν. Ρωτήστε τα παιδιά: Πόσους διαφορετικούς ήχους έχουν ακούσει; Πόσοι από αυτούς ήταν τιτιβίσματα πουλιών; Πόσοι από αυτούς δεν είναι φυσικοί;	
Παιχνίδια και διαγωνισμοί	Φτιάξτε θέατρο σκιών όπου οι ηθοποιοί να είναι τα πουλιά που παρατηρήσατε ότι χρησιμοποίησαν την ταϊσάρα.	

ΠΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝΕ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ: ΜΑΘΕΤΕ ΤΑ ΚΕΛΗΔΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό: Οι μαθητές που είναι τυφλοί, έχουν περιορισμένη όραση ή μπορούν να δουν, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν πουλιά, τα οποία συχνάζουν στην περιοχή γύρω από το σπίτι ή το σχολείο τους, ακούγοντας προσεχτικά και καταγράφοντας τα κεληδήματα και τα καλέσματά τους.

Με την ειδική εφαρμογή 'Meet the birds' που μπορείτε να κατεβάσετε στο έξυπνο κινητό σας Android ή Apple, επιλέξτε τα πιο κοινά πουλιά της περιοχής σας, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Επιλέξτε τα κεληδήματα και τα καλέσματά τους για να ακούσουν οι μαθητές σας. Στη συνέχεια, πηγαίνετε για ένα περίπατο στη φύση, για να δείτε πόσα από αυτά τα πουλιά μπορούν οι μαθητές μπορούν να ακούσουν έξω στη φύση. Χρησιμοποιήστε την εφαρμογή για να ηχογραφήσετε κάποιους από τους άγνωστους ήχους των πουλιών, ώστε να δοκιμάσετε να τους προσδιορίσετε αργότερα στην τάξη.

Πόσα διαφορετικά είδη πουλιών ακούσατε; Επαναλάβετε αυτή την άσκηση σε διαφορετική χρονική περίοδο. Προσέξτε καθόλου ομοιότητες ή διαφορές;

ΦΑΣΣΑ

ΦΙΛΙΚΟΥΤΟΥΝΙ

ΚΑΤΣΙΚΟΡΩΝΑ

ΚΟΡΑΖΙΝΟΣ

ΣΓΑΡΤΙΛΙ

ΤΣΑΓΚΑΡΟΥΔΙ

ΧΕΛΙΔΟΝΙ

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΟΝΟ

ΚΙΤΣΗΣ

ΑΛΛΟ

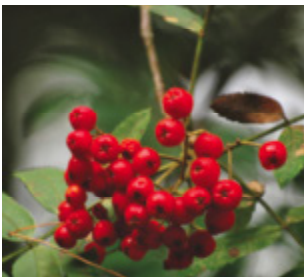
ΑΛΛΟ

ΑΛΛΟ

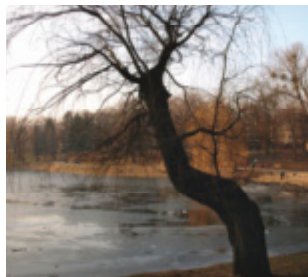

ΠΟΛΕΙΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς: Για μαθητές που έχουν περιορισμένη όραση, συνιστούμε να δημιουργήσετε αρχείο PowerPoint με μεγάλες απεικονίσεις για κάθε στοιχείο που έχετε φωτογραφήσει για τους σκοπούς αυτής της ενότητας. Κάντε προφορικές περιγραφές για τους τυφλούς μαθητές.

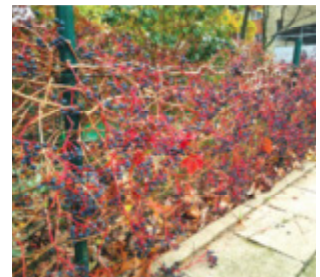
ΘΑΜΝΟΙ ΚΑΙ ΔΕΝΤΡΑ ΜΕ
ΦΡΟΥΤΑ (ΙΜ)

ΛΙΜΝΕΣ

ΠΥΚΝΟΙ ΘΑΜΝΟΙ (ΙΜ)

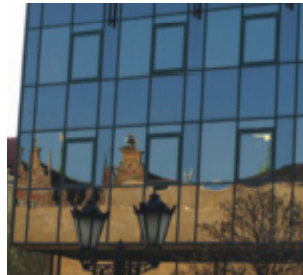
ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΙΜ)

ΨΗΛΑ ΔΕΝΤΡΑ (ΙΜ)

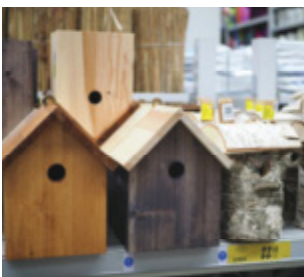
ΛΙΒΑΔΙΑ

ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ

ΓΑΤΟΣ (ΝΚ)

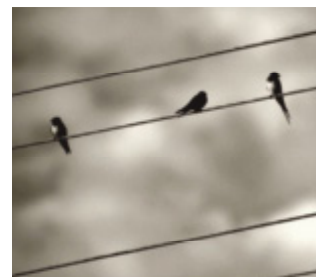
ΞΥΛΙΝΕΣ ΦΩΛΙΕΣ (Μ)

ΣΥΡΜΑΤΑ

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ (ΡΧ)

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (Μ)

Σκεφτείτε:

- Ποια από τα πιο πάνω στοιχεία είναι φιλικά στα πουλιά;
- Ποια μπορεί να είναι επικίνδυνα για τα πουλιά και γιατί;

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΥΑΛΙΝΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ;

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς: Δυστυχώς τα πουλιά προσκρούονται, μερικές φορές σε παράθυρα, επειδή δεν μπορούν να διακρίνουν το γυαλί. Μήπως αυτό είναι επικίνδυνο και για τους τυφλούς μαθητές όπως και για εκείνους με περιορισμένη όραση στην τάξη σας; Πώς μπορούν να αποφύγουν την πρόσκρουση τους σε τζάμια; Πώς κατά τη γνώμη των μαθητών, τα πουλιά μπορούν να αποφύγουν αυτό το ατύχημα;

Αναφορικά με την άσκηση που ακολουθεί, ίσως είναι δύσκολο για τους τυφλούς μαθητές να συμμετάσχουν. Εξηγήστε στην τάξη τα προβλήματα και ηγηθείτε μιας συζήτησης για τους κινδύνους που δυνατόν να ελλοχεύει το γυαλί για την άγρια πανίδα.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Τι θα χρειαστείτε

- 1 Καθρέφτες
- 2 Μικρά γυάλινα πιάτα
- 3 Άσπρες και μαύρες κάρτες

Tasks and questions

- 1 Διερευνήστε εάν τα αντικείμενα του περιβάλλοντος αντικατοπτρίζεται στους καθρέφτες.
- 2 Επαναλάβετε το τεστ, χρησιμοποιώντας τα πιάτα, βάζοντας στην πίσω πλευρά τις άσπρες και μαύρες κάρτες.
- 3 Μήπως η ένταση του φωτός είναι σημαντική (επαρκής φωτισμός, ανεπαρκής φωτισμός); Σκεφτείτε πώς να ελέγξετε αυτή τη λεπτομέρεια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τι θα χρειαστείτε

Βιτρίνες, παράθυρα κατοικίας, γυάλινες προσόψεις, κλπ.

Ασκήσεις και ερωτήσεις

- 1 Ρίξτε μια ματιά στις γυάλινες επιφάνειες κτηρίων.
- 2 Παρατηρήστε:
 - a. Εάν είναι διαφανείς,
 - b. Εάν μπορείτε να δείτε στο εσωτερικό,
 - c. Αντικατοπτρίζεται η γύρω περιοχή;
 - d. Μπορείτε να φανταστείτε ότι δεν υπάρχει καθόλου γυαλί, αλλά μόνο η γύρω περιοχή;

Σκεφτείτε:

- Πώς άνθρωποι και πουλιά διακρίνουν μεγάλες γυάλινες επιφάνειες;
- Είναι σημαντικό το μέγεθος των παραθύρων για να είναι αυτά ευδιάκριτα από τα πουλιά;
- Είναι οι κουρτίνες των παραθύρων ορατές στα πουλιά;
- Τι μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε τα πουλιά να διακρίνουν τις γυάλινες επιφάνειες;

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ ΠΙΟ ΑΣΦΑΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ;

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς

- Συζητήστε για τους διάφορους περιβαλλοντικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα πουλιά στην περιοχή όπου βρίσκονται τα σπίτια και τα σχολεία μας.
- Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν όσους περισσότερους κινδύνους μπορούν, στη συνέχεια να τους κατηγοριοποιήσουν σε δυο ομάδες: φυσικούς κινδύνους και ανθρωπογενείς κινδύνους.
- Τι θα μπορούσαν να κάνουν οι άνθρωποι για να περιορίσουν τους κινδύνους για τα πουλιά και άλλα ζώα άγριας πανίδας;

ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΠΙΟ ΟΡΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς: Βοηθήστε τα τυφλά παιδιά και τους μαθητές με περιορισμένη όραση, να κατανοήσουν τα οφέλη της πιο κάτω άσκησης τόσο προφορικά όσο και με την αίσθηση της αφής.

Τι θα χρειαστείτε

- παλιά CDs
- κομμάτια σπάγγου ή μαλακό σύρμα
- αδιάβροχους μαρκαδόρους διαφόρων χρωμάτων

Ασκήσεις και ερωτήσεις

- 1 Με τη χρήση σπάγγου, ενώστε τουλάχιστον 4 CDs με τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρείτε την απόσταση των 15 εκατοστών ανάμεσά τους.
- 2 Στην άκρη του σπάγγου, κάντε ένα κόμπο και πριν από τον πρώτο, μια θηλιά που να σας δίνει τη δυνατότητα να κρεμάσετε τα CDs μπροστά από τα τζάμια.
- 3 Πώς μπορείτε να διακοσμήσετε τα CDs για να τα καταστήσετε πιο ορατά;

Διακοσμητικά σχέδια

Τι θα χρειαστείτε

- πολύχρωμο χαρτί
- μολύβια
- ψαλίδια
- κολλητική ταινία διπλής όψης

Ασκήσεις και ερωτήσεις

- 1 Σχεδιάστε πουλιά, φύλλα και οποιαδήποτε άλλα σχέδια θέλετε.
- 2 Κόψτε τα.
- 3 Τοποθετήστε τις φιγούρες στο εξωτερικό των παραθύρων.

Σκεφτείτε:

- Πώς οι διακοσμήσεις σας καθιστούν τις γυάλινες επιφάνειες ορατές;
- Είναι ασφαλή για τα πουλιά τα παράθυρα στο σπίτι σας;

ΑΣ ΜΕΤΡΗΣΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς

Αυτή άσκηση μπορεί να πετύχει για τους μαθητές με περιορισμένη όραση εάν η πιο κάτω εικόνα μπορεί να μεγεθυνθεί όσο το δυνατό περισσότερο για αυτούς. Όμως, για τους τυφλούς μαθητές, θα ήταν καλύτερα να ηγηθείτε μιας συζήτησης για τους περιβαλλοντικούς κινδύνους που απεικονίζονται στην εικόνα.

Ασκήσεις και ερωτήσεις

- 1 Ποιο πουλί είναι πιο κοντά στη γάτα;
- 2 Πώς μπορείτε να μετρήσετε την απόσταση χωρίς χάρακα;

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό ετοιμάστηκε στα πλαίσια του έργου “Seeing the World Through Nature”. Βασίστηκε στο υλικό που παράχθηκε στα πλαίσια του έργου “Empowering Teachers and Pupils for a Better Life Through Nature”, το οποίο τροποποιήθηκε για να είναι κατάλληλο για παιδιά με οπτικές αναπηρίες, με σκοπό την επαφή τους με τον φυσικό κόσμο και τον κόσμο των πουλιών.

Στο έργο συμμετείχαν μη κυβερνητικοί-μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που εργάζονται για την προστασία των πουλιών και είναι μέλη του BirdLife International, της παγκόσμιας ομπρέλας οργανώσεων για τη διατήρηση της φύσης.

Το BirdLife Πολωνίας (OTOP) ήταν ο συντονιστής του προγράμματος ‘Seeing the World Through Nature’, στο οποίο συμμετείχαν επίσης το BirdWatch Ireland, το BirdLife Malta και το BirdLife Cyprus. Η Πολωνική Ένωση Τυφλών (PAB) ήταν ο εταίρος με τον οποίο συνεργάστηκαν οι πιο πάνω οργανισμοί για την προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού στις ανάγκες των παιδιών με οπτική αναπηρία.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του χρηματοδοτικού προγράμματος Erasmus+.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ:

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΑΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, “EMPOWERING TEACHERS AND PUPILS FOR A BETTER LIFE THROUGH NATURE”:

Iwona Majcher
Katarzyna Rosińska
Ryta Suska-Wróbel

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ:

Wiktoria Tabak

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ:

Juan Varela (JV)
Marek Kołodziejczyk (MK)

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

Bogdan Moczarski (BM)
Cezary Korkosz (CK)
Iwona Majcher (IM)

Το BirdLife Cyprus ιδρύθηκε το 2003 και είναι ο πιο δραστήριος μη-κυβερνητικός, μη-κερδοσκοπικός οργανισμός για την προστασία της φύσης στην Κύπρο. Με γνώμονά μας την επιστήμη, εργαζόμαστε για την προστασία των πουλιών, των βιοτόπων τους και της ευρύτερης βιοποικιλότητας στην Κύπρο, μέσω δράσεων παρακολούθησης, προάσπισης, εκπαίδευσης και εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης. Περισσότερες πληροφορίες: www.birdlifecyprus.org

